

YAHYA KEMAL İLKOKULU DEĞERLEREĞİTİMİ

*“Acı da olsa,
doğruları söyleyiniz.”*
(Hz. Muhammed)

DOĞRULUK

Doğru olsam ok gibi, yabana atarlar beni

Eğri olsam yay gibi, elde tutarlar beni

Hiç keder elem etme, boş yere matem etme

Düşmanlarını tanı, uzak dur sitem etme

Ne fakiri aç gördüm, ne zengini tok

Hedefine varır elbet, doğru ok.

(Mevlana)

KARDEŞİM YAPTI

⊞ Ek-1'deki kısa hikâye üzerine öğretmen 3 veya 4 ders önceden sınıftan bir anne, bir baba, bir abla veya ağabey ve bir de kardeş seçer.

⊞ Teneffüs aralarında öğretmen, Ek-1'deki hikâye üzerine öğrencileri çalıştırır ve dramayı yapacağı derse kadar onları hazırlanmasına yardımcı olur.

⊞ Dramanın gerçekleşeceği derste öğretmen ilk önce kardeş ilişkisi hakkında konuşur ve öğrencilere evde yaşadıkları problemleri hakkında sorular yönlendirir.

⊞ Öğrenciler ile sohbet edildikten sonra, dramayı gerçekleştirecek öğrenciler tahtanın önüne çıkar ve dramayı yapmaya başlar.

⊞ Hikâyedeki numaraların bulunduğu noktalarda, öğretmen dramayı durdurur ve bu sırada öğrenciler hareket etmeden kalır.

⊞ Öğretmen numaraların bulunduğu noktalarda sınıfa aşağıdaki soruları yönlendirir.

1. Ahmet doğru mu söyledi?

2. Ayşe doğru mu söyledi?

3. Bu durumda Ahmet susmalı mıdır, yoksa kendisinin yaptığını ailesine söylemeli midir?

4. Ahmet'in annesiyle babası onu affeder mi?

⊞ Drama sonunda dürüstlük hakkında kısa bir konuşma yapılarak etkinlik sonlandırılır

KARDEŞİM YAPTI

Ahmet kardeşiyle beraber annesinin onlara aldığı yeni araba ile oynuyordu. Ahmet araba ile tek başına oynamak istemesine rağmen annesine söz verdiği için kardeşi Ayşe'yi de oynatıyordu. Ahmet kardeşinin elinden oyuncağı zorla almaya çalışırken oyuncağı kırılmasına sebep oldu. Bunun üzerine Ayşe ağlamaya başladı. Seslerini duyan annesi ile babası çocukların odalarına koştu.

Ahmet annesinin ona kızacağını düşündüğünden annesi ve babasına:

- Ben bir şey yapmadım, dedi.

Babası, Ayşe'ye: - Ne oldu kızım? Diye sordu.

Ayşe: - Oyuncağı bana vermiyor, elimden alırken onu kırdı, dedi.

Annesi: - Ahmet, kardeşin doğru mu söylüyor? Diye sordu.

Ahmet: - Hayır anne, ben burada başka oyuncakla oynuyordum. O oynarken kendisi kırdı, bu yüzden de ağlıyor, dedi.

Bu durumda Ahmet'in annesiyle babası Ahmet'in kırdığını anlarsa da Ayşe'yi odayı toparlamak ile cezalandırır. Ayşe ağlayarak odayı toparlamaya başlar.

Ahmet, kardeşinin haksız yere cezalandırılmasına üzülür ve ailesine kendisinin yaptığını itiraf eder. Annesiyle babası Ahmet'in itiraf edip dürüst davranmasına çok sevinir. Ahmet, Ayşe'den özür diler ve bir daha böyle bir şey yapmayacağına dair söz verir.

Etkinlik

ECEM'İN BAŞINA GELENLER

*Öğretmen sınıfı altı gruba böler ve eklerdeki drama kartlarını her drama kartına iki grup denk gelecek şekilde karışık olarak dağıtır.

* Bu drama kartları tek bir olay hikâyesinin bölünmesiyle oluşmuştur. Ancak öğrenciler ellerindeki drama kartlarının eksik kalan bölümlerini kendileri oluşturmakla görevlidir.

*Ellerindeki drama kartlarından yola çıkarak zihinde resmi tamamlamaya çalışırlar.

* Kartlardaki soruların cevaplarını düşünerek öğrenciler dramalarını oluşturur.

* Aynı kartı seçen drama grupları oyunlarını peş peşe sergiler. Gösteriden sonra diğer öğrenciler drama gruplarını sorular sorabilirler.

*Böylelikle öğrenciler kendi hikâyelerinin bir bölümünün farklı yorumlanış biçimini görürler ve anlam ilişkisini kurmaya çalışırlar.

* Drama sonunda her gruba teşekkür edilerek etkinlik sonlandırılır

Ecem ve kardeşi Kaan her zamanki gibi bahçede kedileri minnoş ile oynuyorlardı. Ecem'in aklına birden kedilerine yiyecek vermek geldi. Hızlıca mutfağa gidip kedileri Minnoş için bir bardak süt doldurdu. Ve minnoş'un içmesi için bahçeye getirdi. Minnoş, Ecem'in elindeki sütü görünce heyecanlanıp Ecem'in bacalarına atıldı. Ecem ise dengesini kaybedip yere düştü. Tabi elindeki süt ve bardak da yere düştü. Bardak kırılmış, süt ise yere dökülmüştü. Ecem gerçeği annesine söylememeye karar verdi.

1. Ecemin yerinde olsan ne yapardın?
2. Annesi olayı öğrendiğinde eceme nasıl davranır?
3. Ecem gerçeği saklamasına annesi üzölür mü?
4. Ecem olayı nasıl saklamıştır? Neden?

Kırılan bardak annesinin en sevdiği takımının bardağıydı. Ecem ne yapacağını bilmiyordu. Aklına bir fikir geldi. Fakat bu fikir hiç güzel değildi. Sonunda kendini üzeceğini bilmiyordu. Annesi yemek hazırlarken bardaklardan bir tanesinin eksik olduğunu gördü. Ecem ve Kaan'ı yanına çağırıp bardağı alıp almadıklarını sordu Ecem ise bardağın Kaan'ın elinde olduğunu ve kediye süt verirken düşürüp kırıldığını söyledi.

1. Ecem bardağı nasıl kırmış olabilir?
2. Kaan kardeşinin bu söyledikleri karşısında neler hissetmiştir?
3. Ecem gerçeği gizleyerek Kaan'a haksızlık yapmış olabilir mi?
4. Annesi Ecem'in söylediğine niçin inanmış olabilir?

Annesi Ecem'i odasına gönderip Kaan ile yalnız konuşmak istedi. Kaan'a biraz daha dikkatli olması gerektiğini kırılan cam parçalarının ona batıp zarar verebileceğini söyledi. Kaan ne olduğunu anlamamıştı. Ama ablasının zor durumda kalmasını istemiyordu. Ecem ise Kaan'a annem kızdı diye düşünerek bu işten kurtulduğu için çok mutluydu.

Ertesi gün Ecem çok sevdiği beyaz elbisesini giydi. Kahvaltı yaparken üzerine içtiği meyve suyunu döktü. En çok sevdiği elbisesi artık kirliydi. Yıkandığı halde lekeler geçmiyordu.

Annesinin dediğini yapmamış elbiseyi gizli gizli giymişti ve annesi yine ona kızabileceği bir olay olmuştu. Üzgün üzgün koltukta otururken annesi ile babaannesinin konuşmalarını duydu. Annesi, kendi annesine insanların doğru sözlü olmasının güzelliklerinden bahsediyordu.

1. Ecem kardeşine haksızlık yapmış mıdır?
2. Kaan gerçeği saklayarak ablasına yardımcı mı oldu?
3. Ecem'in annesi ve babası ne konuşuyor olabilir?
4. Ecem ne yapmaya karar vermiştir?
5. Kaan ablasına nasıl yardımcı olabilir

BAŞINI UNUTMASIN (FIKRA)

BAŞINI UNUTMASIN

Nasreddin Hoca bir sabah erkenden uyanıp sabah kahvaltısını ettikten sonra pazara çıkmış. Hava çok soğukmuş.

Alışveriş yaparken hem çok yorulmuş hem üşümüş. Alışverişi bitince “Bir yerde oturup dinlensem, biraz da ısınsam.” diye düşünmüş. Derken aklına pazarın yakınlarında oturan bir dostu gelmiş.

Bu adam Akşehir’in zenginlerindenmiş. Nasreddin Hoca’nın evine sık sık gelir, ne zaman başı sıkışsa kapısını çalarmış. Hoca’ya “Hocam, sen de ne zaman istersen buyur bana gel.” dermiş.

Nasreddin Hoca adamın bu sözünü hatırlayınca “En iyisi ona gideyim, evi sıcaktır; hem dinlenirim hem de biraz sohbet ederiz.” diye düşünmüş. Adamın evine doğru yürümeye başlamış.

Eve yaklaşınca adamın penceresinden dışarıyı izlediğini görmüş. “Oh, neyse ki evde” diye düşünerek kapıyı çalmış. Kapıyı evin hanımı açmış. Nasreddin Hoca kadına,

- Beyinizi ziyarete geldim, demiş. Kadın, Hoca’ya biraz beklemesini söylemiş ve kapıyı örterek eve girmiş. Nasreddin Hoca alışveriş torbaları elinde, soğuktan titreye titreye beklemeye başlamış.

Birkaç dakika sonra kadın gelmiş.

- Beyim, siz gelmeden az önce dışarı çıkmış. Evde yok, demiş. Nasrettin Hoca adamın kendisini eve kabul etmek istemediğini anlamış. Adamın yaptığı bu ayıba üzülmüş. Kapıdaki kadına,

- Öyleyse ona söyleyin, bir daha dışarı çıkarken başını pencerede unutmasın, demiş... Sonra da arkasını dönerek hızla oradan uzaklaşmış

1-) Nasreddin Hoca neden adamın evine gitmiş?

2-) Eve gittiğinde adamın karısı ne yapmış?

3-) Adamın ve karısının dürüst davranmamasına Nasreddin Hoca nasıl tepki vermiş?

Etkinlik	
Süte su katmayan kız	
Amaç	Öğrencilere dürüstlük konusunda temel bilgilerin kazandırılması
Süre	15 dk.
Materyal	Hikâye
Yönerge	Öğretmen metni öğrencilerle paylaşır. Öğretmen hikâyeyi okuduktan sonra paylaşım sorularını sorarak sınıf etkileşimini başlatır.
Paylaşım Soruları	Annesi küçük kızdan ne yapmasını istedi? Kız annesine ne cevap vermiş? Hz Ömer küçük kızın söylediklerini duyduktan sonra ne yapmış? Hikayede anlatılmak istenen nedir?

Süte Su Katmayan Kız

Hz. Ömer bir gece hizmetçisi ile birlikte kıyafetini değiştirerek halkı kontrol etmek ve problemlerini bizzat dinlemek üzere dolaşır.

Bir gece bir kadının kızına;

- Kızım kalk süte su kat ve yarın onu satmaya hazırlan, dedi.

- Kızı: Anneciğim Hz. Ömer'in süte su katmayı yasakladığını duymadın mı, dedi.

- Annesi: Kızım! Halife burada değildir, o bizi görür mü veya herhangi bir kimse bizi görür mü, dedi.

- Kızı: Ömer bizi görmezse, Allah bizi görür. Lütfen böyle yapmayınız, dedi.

Hz. Ömer, bu kızın sözünü ve davranışlarını çok beğendi ve hizmetçisine; "o kızı oğlu Asım'a eş olarak alacağını" söyledi. Daha sonra onu oğlu Asım'la evlendirdi. Bu gelinin bir torunu, en meşhur ve en adaletli halifelerden biri olan Ömer b. Abdülaziz'dir.

Özü doğru olanın sözü de doğru olur.

Hız. Ali

ETKİNLİK

GÜLEN YÜZLERİN KAFASI KARIŞIK

- ❑ Öğretmen sınıfta doğruluk kavramı üzerine küçük bir konuşma yapar.
- ❑ Sonra eklerde bulunan Doğruluk- Dürüstlikle ilgili kelimeleri karıştırılmış atasözlerini öğrencilerine sorar.
- ❑ Öğrenciler kelimelerin yerlerini değiştirerek atasözlerinin doğrusunu bulmaya çalışır.
- ❑ Doğru bilinen atasözleri konuşma balonunun içine yazılır.
- ❑ Bulunan her atasözünden sonra öğretmen öğrencilere atasözünün açıklamasını sorar. Bilinmeyen ya da ilk defa duyulmuş atasözlerinin ne anlama geldiğini kendisi açıklar.
- ❑ Her atasözü doğru olarak bilindiğinde etkinlik sonlandırılır.
- ❑ Gülen yüzler bir süre sınıfta sergilenir.

(Deler Demiri Doğru Çeliği
Söz De De Söz)

Cevap: Doğru söz, demiri de çeliği de deler -Azeri Atasözü-

(Orada Nerede Mutluluk Doğruluk)

Cevap: Nerede doğruluk, orada mutluluk -Rus Atasözü-

(Ama Yalan Doğruluk
Gölgedir Parlaktır)

Cevap: Doğruluk parlaktır ama yalan gölgelidir -Arap Atasözü-

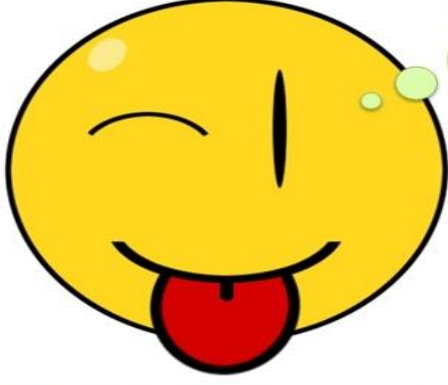
(Yalan Doğru Bozar Çözer)

Cevap: Yalan bozar, doğru çözer -Tamil Atasözü-

(Üstündedir Şeyin Doğruluk Her)

Cevap: Doğruluk her şeyin üstündedir -Alman Atasözü-

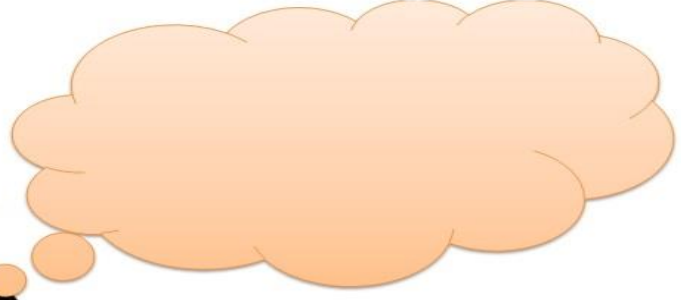
(Söz Acıdır Doğru)

Anlamı: Kimi insanlara kusurlarını, yanlışlarını, düzensizliklerini ortaya çıkaran sözleri yüzüne karşı söylemek çok acı gelir. Çünkü çocuklukta bu tür insanlar ya açıklarının ortaya çıkmasını istemezler ya da doğru sandıkları hareketlerinin yanlış olduğunu kabul etmezler.

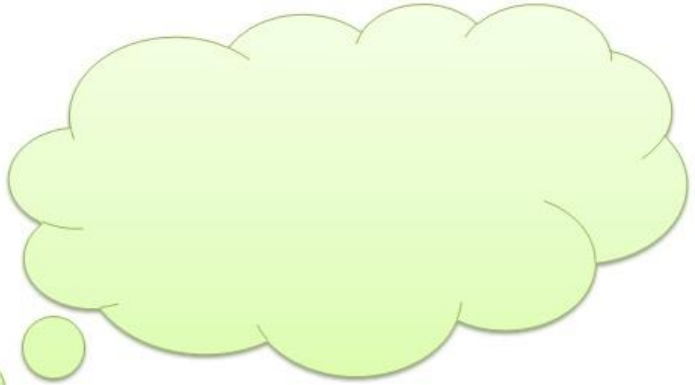
(Kapısıdır Dost Doğruluk)

Açıklaması: Doğru olan kişiyi herkes dost bilir. Herkes ona koşar.

(Doğru Dokuz Kovarlar
Söyleyeni Köyden)

Anlamı: Özellikle çıkarlarını düşünen insanların çoğaldığı, fedakârlığın azaldığı yerlerde yalan dolan, hile, ahlâksızlık artar ve insanlar iki yüzlü olurlar. Böyle bir ortamda doğru sözlü olan, sözünü esingemeyen ve sakınmadan herkesi eleştiren kişiyi kimse sevmez.. Dolayısıyla çıkarları zedelenen, kusurları yüzüne söylenen, ikiyüzlülükleri yüzlerine çarpılan insanlar tarafından hor görülüp kovulurlar.

(Hiyanet Olmaz Emanet)

Anlamı: Emanet olarak bize bırakılan şeyi iyi korumamak, kendi yararımıza kullanıp yıpratmak, törelerimize ve doğruluk kurallarına aykırıdır.

(Mumu Yanar Kadar
Yatsıya Yalancının)

Anlamı: Yalan söyleyenin yalanı bir gün mutlaka ortaya çıkar..

BOYAMA ÇALIŞMASI

DOĞRULUK AHLAKIMDIR.

“Şüphesiz doğruluk iyiliğe götürür. İyilik de Cennet’e götürür.
(Hz. Muhammed)

Rehberlik Servisi